

อว.วางเป้าหมายสุดท้าย! ผลักดันไทยสู่'ประเทศพัฒนาแล้ว'ใน7ปี

ศ.ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์

ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง

สก๊อปพิเศษ

ความหมายกว้าง ๆ ของคำว่า “ประเทศพัฒนาแล้ว” ก็คือ ประเทศที่มีการพัฒนาในระดับที่สูงเมื่อวัดตามมาตรฐานบางประการ ซึ่งโดยหลักทั่วไปแล้ว จะใช้มาตรฐานวัดทางเศรษฐกิจ อาทิ ใช้จ่ายต่อหัวเป็นหลัก และให้ประเทศที่มีผลิตภัณฑ์

มวลรวมภายในประเทศต่อหัวสูงอยู่ในกลุ่มพัฒนาแล้ว

นอกจากนี้ ในระยะหลัง ยังมีการใช้ดัชนีการพัฒนามนุษย์ ซึ่งเป็นการรวมเอามาตรวัดทางเศรษฐกิจรวมกับมาตรวัดอื่นๆ เช่น ดัชนีอายุขัย และการศึกษา เพื่อเป็นตัววัดการพัฒนาของประเทศต่างๆ มากขึ้น จึงมีการจัดกลุ่มประเทศที่มีค่าดัชนีการพัฒนามนุษย์สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ประเด็นนี้ยังคงไม่ชัดเจน และเป็นที่ยกเถียงกันอยู่ว่า จะยึดเอามาตรฐานใดเป็นหลัก หรือจะจัดกลุ่มให้ประเทศใดอยู่ในกลุ่มพัฒนาแล้ว

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในเรื่องของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ดังนั้น การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีองค์ความรู้ และมีปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์โลกอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งคือ การบูรณาการการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศจึงต้องมีการพัฒนาไปอย่างเหมาะสมเพื่อเสริมศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาประเทศไปสู่ความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ในการประชุมวิชาการระดับชาติภายใต้โครงการปริญาเอกกาญจนาภิเษก (กปก.) และโครงการพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม (พวอ.) ประจำปี 2564 (The 2021 National RGJ and RRI Conferences) ภายใต้แนวคิด “ขับเคลื่อนไทยโดยคนวิจัยกับโจทย์ท้าทายในยุควิถีใหม่” ที่จัดขึ้นโดย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2564 ที่ผ่านมา

ศ.ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กล่าวแถลงนโยบายในการพัฒนานักวิชาการวิจัยและนวัตกรรมของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ว่า เป้าหมายงานวิจัยและนวัตกรรมคือ การสร้างประเทศที่เป็นประเทศพัฒนาแล้ว มีความเป็นอารยะ

“สำหรับ อว.การที่จะเป็นประเทศพัฒนาแล้ว จะต้องมีการใช้วิจัย วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมาเป็นแผนในการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อให้ประเทศไทยออกจากกับดักรายได้

ปานกลางให้ได้ ใช้ศิลปะวิทยาการทั้งปวง ไม่ใช่สอนหรือเรียนไปตามประเทศอื่นๆ ไม่ใช่ทำนวัตกรรมเพื่อนวัตกรรมอย่างเดียว แต่ต้องมีความรู้ในศิลปะวิทยาการ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ในการขับเคลื่อน หรือเรียกว่าเป็นการ “คิด” ประเทศไทยให้พ้นจากกับดักการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง” ดังนั้น การทำวิจัยแบบเรื่อยๆ ทุกหัวข้อตามแบบ

ชาติอื่นๆ ก็เหมือนเราเองประมาณมาถมในหลุมที่มีจำนวนมาก เราไม่มีทรัพยากรเพียงพอที่จะถมหลุมทุกหลุมให้เต็ม เราต้องมีการจัดลำดับความสำคัญ ต้องมีจุดโฟกัส และต้องไม่พัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป แต่ต้องมีเป้าหมายให้ชัดเจน คือ ต้องทำให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ภายใน 20 ปี แต่สำหรับ อว.ควรทำให้ได้ภายใน 7-10 ปี

“ตัวเลข 7 ปีนี้เอามาจากการที่ได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมหน่วยงาน/สถาบันต่างๆ เช่น สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (สดร.) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (มจพ.) ที่มีเป้าในการส่งดาวเทียมไปโคจรรอบดวงจันทร์ภายในอีก 7 ปีข้างหน้า ถือเป็นหมุดหมายที่อยากเห็น ทุกเรื่องต้องตั้งเป็นธงให้ชัดเจน” ศ.ดร.เอนก กล่าว

การออกจากความเป็นประเทศกำลังพัฒนา ทำได้ 2 ทาง เรามียูเอ็นเอ ที่เป็นเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์อยู่แล้ว ส่วนในเรื่องของเศรษฐกิจที่มาจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เราก็ทำได้ดี แต่เราต้องเลิกความคิดที่ว่าต้องพึ่งพาเทคโนโลยีคนอื่น

ศ.ดร.เอนกกล่าวว่า นโยบายของ อว. ไม่ควรเป็นนโยบายวิทยาศาสตร์ของประเทศกำลังพัฒนา แต่ต้องเป็นนโยบายวิทยาศาสตร์แบบประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยมีหลักการสำคัญ 3 ข้อ ได้แก่ 1.อย่าทำแบบค่อยเป็นค่อยไป ต้องทำอะไรแบบก้าวกระโดดใหญ่ๆ อะไรที่จะทำให้เราก้าวกระโดดใหญ่ๆ ได้ เราต้องทำ

2.ต้องทำอะไรที่เป็นบายพาส (Bypass) หรือทางลัดให้ได้ การเป็นนักวิทยาศาสตร์ ก็ต้องคิดแบบมียุทธศาสตร์ คือ ต้องรบให้ชนะ ไม่ว่าจะเส้นทางเลี้ยว ทางเบี่ยง ทางลัดก็ต้องหาทางให้ได้

และ 3.เราจะต้องทราบว่าเวลานี้เราอยู่ในกระแสการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ของโลก ซีกตะวันออกมีความสำคัญขึ้นมา ไม่ใช่ทางตะวันตกเท่านั้น เราต้องใช้ประโยชน์จากการจัดแย้ง และประชันขันแข่งของสองทวีปนี้ให้ได้มากที่สุด

ศ.ดร.เอนก กล่าวว่า อว.เป็นกระทรวงที่เอกอัครราชทูตต่างประเทศ มาพบเป็นอันดับสองรองจากกระทรวงการต่างประเทศ เพราะเขารู้ว่าเราทำได้ เขาก็ต้องการมาขาย มาขอความร่วมมือ มีบางประเทศที่เขาเก่งและเราละเลยที่ผ่านมา อย่างสวีเดนหรือแลนด์ เป็นอีกประเทศที่มีความน่าสนใจและยังมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

“เราต้องไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง เราต้องพยายามมองหาสิ่งที่จะพลิกสถานการณ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ 5G, 6G, AI ถ้ามีคนที่จะไป 6G เราก็ต้องขยับไปตรงนั้นให้เร็ว เราควรมีการทำงานและคิดข้ามศาสตร์สาขา ต้องกล้าคิดที่จะทำ เปลี่ยนความคิดหรือทัศนคติ ให้เชื่อมั่นว่าเรามีอนาคตทาง

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 900

Section: First Section/-

วันที่: อาทิตย์ 20 มิถุนายน 2564

ปีที่: 42

ฉบับที่: 14662

หน้า: 8(บน)

Col.Inch: 119.94 Ad Value: 107,946

PRValue (x3): 323,838

ศิลปิน: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: สกูปพิเศษ: อว.วางเป้าหมายสุดท้ายผลักดันไทยสู่'ประเทศพัฒนาแล้ว'ในปี

วิทยาศาสตร์ วิจัย เหมือนเรื่องยานอวกาศไปดวงจันทร์
ที่คนไทยคิดว่าเป็นเรื่องพูดเล่น แต่ความจริงเป็นเรื่องที่
"ไทยเราทำได้" รมว.อว. กล่าว

ทางด้าน ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง ผอ.สำนักงานการวิจัย
แห่งชาติ (วช.) กล่าวว่า วช. มีหน้าที่สำคัญในการบริหาร
ทุนวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากร
ด้านวิจัยและนวัตกรรม โดยในครั้งนี้ วช. ลงนามความร่วมมือ
โครงการร่วมให้ทุนพัฒนาบุคลากรระดับปริญญาเอก
กับกรมวิชาการเกษตร และลงนามความร่วมมือการร่วมสนับสนุน
ทุนโครงการพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม
กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

“ทั้งสองโครงการนี้ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการในสาขาต่างๆ อีกทั้ง เป็นการช่วยสนับสนุน
และผลักดันให้นำผลงานไปใช้ประโยชน์ ทั้งมิติวิชาการและ
มิติสังคม” ดร.วิภารัตน์ กล่าว

ไม่ว่าสุดท้าย ผลที่ออกมาจะเป็นไปตามเป้าหมายที่
วางเอาไว้หรือไม่ก็ตาม แต่เรื่องนี้ถือเป็นความท้าทายของ
ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่จะมุ่งหน้าดำเนินการอย่างเต็มกำลัง เพื่อ
ประกาศศักยภาพของคนไทยให้ทั่วโลกได้รับรู้ว่า เราก็มีดี
ไม่แพ้ใครเหมือนกัน